

Проглеждането на Сали Яшар за смисъла на живота в Йордан-Йовковия разказ
„Песента на колелетата“

ECE

Потънал в надпревара с всекидневните си задължения - да се поддържа дома, да се осигурява препитание и да се поддържа неспирно личностно развитие, интересният природен феномен човекът тенденциозно се отдалечава от иначе тежачите над главата му мисли за смисъла на неговия живот.

Както и другите обитатели на планетата Земя, хората се водят, макар и подсъзнателно, от своите вродени инстинкти за оцеляване. Биологично зададеният смисъл на живота намира израз в създаването на поколение, или по-точно казано - в предаването на собствените гени на следващото поколение. За човека обаче не може да бъде казано, че ограничава себе си до нивото на своето природно устройство. В своите общества хората намират духовен смисъл в личностното си развитие - те развиват себе си чрез образователни, културни и социални мероприятия. Има ли обаче връзка между тези характеристики и кое ги обединява, давайки възможността на един човешки индивид да търси сам себе си сред море от себеподобни?

От видни учени като Никола Тесла, минавайки през композитори като Джон Уилямс, за да стигнем до съвременни предприемачи като Ричард Брансън, наблюдаваме отново и отново мотива за създаденото или откритото, което остава в духовното пространство след края на земния път на своя инициатор. Хората са го дефинирали най-точно като „Предай нататък“. Думи именно на Брансън са, че „ако не допринесаш за положителна промяна в средата си, не можеш да заемеш достатъчно важно място в нея“. Самите хора определят за „успешни“ онези представители на вида си, които са достигнали предизвикателни или забележителни висини в една или друга област, но намират смисъл в тези техни успехи едва когато оценят какво бива оставено на света напред от тази кауза. Продукт на биологичното развитие на човека е неговото наследство, а по същия начин продукт на неговото духовно развитие са неговите ценности и неговите занаят или професия, които той може също да остави след себе си.

За да онагледим тази вътрешна човешка амбиция, нека погледнем вдъхновяващия пример на Илон Мъск - канадско-американски инженер, изобретател, предприемач и инвеститор. Към момента Мъск е главен изпълнителен директор и основател на SpaceX, изпълнителен директор и продуктов архитект на Tesla Motors, основател на PayPal, член на Съвета на директорите на компанията SolarCity и сред разработчиците на HyperLoop. „Започвайки с PayPal, си мислех какви са другите проблеми, които ще засягат бъдещето на човечеството...“ - споделя той. Хората сами нареждат себе си над другите видове в своя хабитат, като си позволяват да мислят за своя финансов или материален интерес. В зависимост от амбицията, смисълът може би ще бъде на няколко места едновременно или никъде, където може да бъде видян,

но едно е сигурно: тези индивиди, които мислят за средата си в перспектива, успяват да срещнат разбиране, подкрепа, вяра и, в крайна сметка, успех. Благодеянието на хората привлича позитивни емоции и буди мисли на признателност и възхищение.

Йордан Йовков е хванал именно тази дълбочина на духовното възприятие в разказа си „Песента на колелетата“. Неговият герой е надживял двамата си сина, което го оставя в тежко страдание до края на живота му. Единствената му опора е магическата усмивка на дъщеря му Шакире, която му напомня за собствената му жена и времето, когато е бил щастлив. В развитието на разказа се разкрива истинността на неговата личност - Сали мечтае да подари на света незабравимо благодеяние. Себап, като чешмата на Мурад бея от Сърнено, до бялото шосе, край която всеки спира и мисли с признателност за създателя ѝ. В търсенето на такова благодеяние той осъзнава, че неговият занаят дава на хората, които си поръчват от него каруци, много повече от определен продукт на определена цена. Душата му, изстрадала тежкия си земен път, вложена като мотивация на таланта му, допринася за красотата на доброто, което Йовков чертае със своето произведение. Придава необичаен облик и дълбоко значение на едни уж нормални човешки емоции.

Там, където много животински видове се борят за оцеляване, а един вид доминира и претендира да бъде несравнимо развит, изпъкват онези примери, които не просто възприемат информация на заобикалящия ги свят. Някои видове имат развити сетива, други видове имат развити системи за достъп до информация, но и в двата случая „оцеляват“ онези, които най-добре обработят и използват събраната информация на практика - дали ще е за улова на богата плячка сред огромно стадо с изостанал зад групата индивид, или за осъществяването на проекта „Жан Моне“, довел до основополагането на съвременните европейски ценности на континента след Втората световна война, и предложението за Европейската общност за въглища и стомана - първата крачка към консолидирането на сега познатия ни ред в рамките на Европейския съюз.

Рубриката „Смисълът на живота на хората“ достига до Вас благодарение на Йордан Йовков, Илон Мъск, Никола Тесла, както и всички други индивиди, които през историята на своя вид са допринесли за по-голямата картина на този свой свят. Един свят, в който индивидуалният подход към смисъла на един житейски път не се ограничава до биологичния си замисъл, но въпреки това се посвещава на същия истинен природен принцип на „Предай нататък“.